

KODILA

INFO LEHT

JUUNI — JUULI 1989

Loomakasvatusest

1989. a. esimene poolaasta on möödas ning võib kokku võtta ka poolaasta töötulemused loomakasvatuses. Eelmise aasta lõpust saadik kollitab meid ja jääbki vist pikemaks ajaks probleemiks tööjõupuudus. Pingutades on kõik tööd siiski ära tehtud. Sellepärast tahan ma suuresti tänada meie tublisid naisi ja mehi, kes mõnikord kahe või ka kolme inimese töö peavad ära tegema ning ka paljusid lapsi, kes on suveperioodiks loomakasvatuse tööle asunud.

Lastest tahaks ma ära nimetada naisugust tublit poissi nagu Jaanus Nahkur, kes tõesti, nagu paistab, on südamega asja juures.

Nüüd siis töötulemuste juurde. Ega midagi eriti kiitvat siin öelda ei ole. Piimaga oleme ikka veel kõvasti maas. Võrreldes eelmise aastaga on lehma kohta vähem lüpstud 102 kg piima. Veidi paremaid tulemusi on saavutatud nii veise- kui ka sealiha tootmises. Juurdekasvud on natuke paranenud, aga mitte eriti nimetamisväärselt. Oleks lootnud siiski enamat.

Karjatamine läheb praegu täie hooga edasi, aga juba toome lehmadele ka lisaööta. Seegi on põhjus, et juunikuus mõnes laudas piimatoodang päris kenasti tõusis. Allpool toon ära 1989. a. I poolaasta töötulemused piimatootmisel.

Lõpuks tahaks kutsuda poisse ja tüdrukuid, kes ei ole veel suveks endale rakendust leidnud ja on huvitatud teenistusest loomakasvatuses, pöörduma kas otse minu või mõne lauda brigadiiri poole, ning me meeleldi kasutama ära teie abi.

Lüpstud piima (Kuu kg, A/a kg); Lehma kohta (Kuu kg, A/a kg); Lehmade arv (Kuu, A/a)

Mariika, Lember	22527	104688	401	1853	56,2	56,5
Tiiu Saksladu	21072	87067	396	1691	53,2	51,5
Svetlana Zaznoba	19855	88108	396	1681	50,2	52,4
Anne-Ly Põlde	21476	88332	396	1636	54,2	54,0
Hilda, Reede	19519	86930	383	1705	51	51
Maria Sadivskaja	19973	88237	377	1665	53	53
Jelizaveta Nahkur	18557	96833	371	1937	50	50
Virve Ibragimova	37030	162415	370	1669	100	97
Liidia Soone	18473	83658	358	1653	51,6	50,6
Mati Lemsalu	18512	84814	349	1695	53	53
Aare Domberg	17708	82626	349	1662	51	49,7
Raika II grupp	16406	65415	328	1335	50	49
Niina Jakubets	13784	48220	281	964	49	50
Suur laut	84930	368195	397	1717	213,7	214,4
Raka	37030	162415	370	1669	100	97
Uus laut	38076	183772	377	1820	101	101
Vana laut	38485	178073	363	1680	106	106
Oela	36181	166284	353	1658	102	100
Raika	30190	113635	305	1148	99	99
Majand	265772	1203729	370	1688	719	713

KAIDO ELIAS,
peazootehnik

On juulikuu. on heinakuu. 6. juuliks oli heina varutud 395 tonni, kuivsilu 1100 t, silo 1100 t ja rohujuhu 20 t.

«KESALILLE» TÖÖPERIOOD ON ALANUD

Igal aastal juunikuus on alustanud oma tööd Kodila õpilasrühm «Kesalill». Tänavu pole meie rühm komso-molikomitees registreeritud. See võimaldab meil ise otsustada ja vabamalt tegutseda.

Esimene tööpäev oli lastel 12. juunil s.o. veidi hiljem, kui teistel rajooni TPL-i rühmadel, sest söödakapsas, mida meil 7 ha harida on, ei vajanud varem meie abi. Tööga tahame valmis saada 7. juuliks. Rühmas on 20 Kodila kooli õpilast. Kuue lapse elukohaks on Alu. Tööle sõidavad nad jalgratastega. Ülejäänud lapsed elavad Kodila sovhoosi territooriumil. Tööpäev algab meil kell 9,00, kell 11,00 on väike «võileiva paus» ja töö lõpetame kell 13,30. Peale tööd pakuvad sööklatäidid meile maitsva kõhutäie. Niipalju meie rühma töökorraldusest.

Vaba aja sisustamiseks peaks meie koosolemise nelja nädala sisse mahtuma sõit Tallinna lõbustusparki ja loomaaeda, samuti Pirita kino, mõne huvitava muuseumi ja lastekohviku külastamine. Kui ilm lubab, siis on lõkkeõhtu, sportmängude õhtupoolik, suplus lähikonnas asuvas veekogus ning tööperioodi lõppedes 2-päevane ekskursioon. Loodame, et kõik läheb just nii hästi nagu mõeldud. Aga sellest, kuidas läks ja kes kui tubli oli, kirjutan siis, kui tööperiood lõppenud.

SIRJE ALLIKSAAR,
Kodila õpilasrühma
juhendaja

Rapla Küla RSN istungjärgul 21. juunil rahuldati Torma, Kodila—Metsküla ja Tapupere külade elanike soov taastada nende külade endised nimesid ka ametlikult. Rahva meeles ja keeles olid nad siiani kasutusel.

MIDA ARVATA RENDIST

Rent on majanduslik suhe, mille puhul rentnik võtab vastu eest majandilt kasutamiseks maad, loomi, tehnikat ja teisi tootmisvahendeid.

Rendivõttu võivad majandis rakendada ja vastavad lepingud sõlmida mistahes majandisisesed üksused: brigadid, farmid, kooperatiivid, aga samuti perekonnad ja üksiktöötajad.

Majandi ja rentnikuvahelised suhted määratakse kindlaks lepinguga. Renditäh-ajad määratakse kindlaks poolte kokkuleppel. Lisaks renditud tootmisvahenditele võivad rentnikud soetada traktoreid, põllumajanduslikke masinaid, autosid, tootmisehiti laenuks võetud vahenditega kolhoosidele ja sovhoosidele kehtestatud hindade alusel.

Rentnikud maksavad majandile lepingus kindlaksmääratud rendimaksu maa, loomade ja teiste põhitootmisvahendite eest. Kui aga toodang müüakse majandile arvestushindadega, siis rendimaksu ei arvestata. Sel juhul esineb rendimaksuna majandi poolt realiseeritava toodangu tegeliku realiseerimishinna ja rentnike poolt majandile müüdava toodangu hinna vahe. Toodangu, mis ületab lepingus ettenähtu, realiseerib rentnik oma äranägemise järgi.

Järg 2. lk.

Mida arvata rendist

1. lk. järg

Arvestushinnad määratakse üldjuhul 3—5 aasta jooksul kujunenud tegelike kulutuste alusel. Arvestushinna hulka kuuluvad kulutused töötasule, seemnetele, kütusele, määrdainetele, väetistele, söötadele, põhifondide amortisatsioonile, jooksvale remondile, transporttöödele ja teistele materiaalsetele kulutustele. Arvestushindades ei võeta majandi ja tootmisüldkulusid.

Ka teenindavates (remonditöökoda, autotransport jm.) üksustes saab rakendada renditöövõttu.

Näiteks remonditöökoda-des saab toetudes tegelikele kulutustele kehtestada järgmised hinnad:

1. remondikoha päevahind
2. tagavaraosade realiseerimise hind
3. remondi teenuse hind

Autopargi kasutamise arvestushinnad tuuakse välja 1 veetud tonni ja 1 km läbisõidu kohta vastavalt autode kandejõule.

Arveldus lõpptulemuste eest toimub pärast toodangu saamist ja arvelevõtmist. Taimekasvatustes toimub see reeglina aasta lõpul.

Loomakasvatuses, kus toodangut saadakse regulaarselt, samuti teenindavates üksustes, võib arveldus toimuda igakuuliselt. Lõpparvelduse tegemisel korrutatakse igat liiki toodetud saaduste kogus ja osutatud teenuste maht kindlaksmääratud majandisese arveldushinnaga. Kogumaksumus moodustab siis rentniku sissetuleku, millest arvatakse maha materiaalse kulude ja teiste üksuste poolt osutatud teenuste maksumus. Tulude ja kulude vahe moodustab rentniku töötasustamise fondi. Sellest arvatakse maha aasta jooksul välja makstud avanss.

Samas on aga seaduse poolt sätestatud, et töötasu kasvutempo ei tohi ületada töövõiljakuse kasvutempo.

Rahuldavaid tulemusi annab rendi kasutusele võtmise majandis siis, kui kõik tootmisharud lähevad üheaegselt uuele süsteemile üle.

Panin siia kirja mõningad punktid, mille alusel renditöövõttu majandites rakendatakse. Kutsun kaasa mõtlema ja arutama. Kes on asjast huvitatud, andku endast teada. Mõtlen, et meie majandis võiks alustada (kui alustada) veisefarmidest.

MARJE ROSENTHAL,
peaökonomist

Mõtteid lõppenud õppeaastast

Viimase aasta jooksul on meil Eestimaal toimunud küllaltki olulisi muutusi paljudes eluvaldkondades — sealhulgas ka haridusel.

Heites pilku tagasi äsja lõppenud kooliaastale, võib öelda, et meid rõõmustasid kõige enam iseseisvumise protsessi alged, mis nii Riikliku Hariduskomitee kui ka Rapla Rajooni Hariduskondade poolt olid võimaldatud. See tähendas ise otsustamist ja vastutamist suurenemist. Varem nõuti ikka ainult vastutamist. Selge on aga ka see, et kool või need koolid, mis jäävad riigi ülalpidada, peavad ka tulevikus kindlasti oma leivaandjat arvestama ja tema poolt püstitatud nõudeid täitma. Selle juures ainuke soov on, et need nõudmised rumalad ei oleks.

Uuendused, mis õpilasi ja lapsevanemaid kõige enam puudutavad, on seotud klassikursuse lõpetamisega, millest ülevaade «Ühistöös» ilmus. Siinkohal lisaks ainult niipalju, et ilmunud käskkirid ei ole mingi jääk eeskiri, vaid annab õppenõukogule (volikogule) võimaluse individuaalseks lähenemiseks arvestades õpilase võimeid, suhtumist teadmiste omandamisse jne. ning seejärel otsuse langetamiseks. Lähtudes nimetatud seisukohtadest, otsustas meie kooli õppenõukogu viia järgmise klassi mitterahuldava aastahinddega ühes või kahe õppeaines ühe tüdruku seitsmendast klassist ja ühe poisi kaheksandast klassist.

Õpilaste poole pealt vaadatuna oli positiivne kindlasti asjaolu, et nad ise rääkisid kaasa ülemineku- ja lõpuksamite valimisel õppenõukogus ja said valida erinevate õppeainete vahel ühe klassi piires. Viimane asjaolu muidugi andis toepelt koormuse õpetajatele. Arvan, et kõik need võimalused, mis

õpilastel kasutada olid, tagasid eksamite suhteliselt hea kordamineku.

Opetajad lähtusid õppeaasta jooksul printsipiist, et õpilasi mitte vägisi sundida õppima ja seda just vanemates klassides, sest selleks ajaks peab õpilane olema jõudnud arusaamisele hariduse vajalikkusest ja julgen arvata, et arusaamad hariduse vajalikkusest peaksid kõigepealt jõudma vanemateni ja sealt kaudu ka õpilasteni.

Minu sõnu kinnitavad käesoleva õppeaasta tulemused, mis olid järgmised: kuuendas klassis kordajaid 2 poissi; seitsmendas klassis üks tüdruk ja üks poiss ning kaheksandas klassis neli poissi. Kõikide nende poiste vaimne potentsiaal oleks olnud piisav klassikursuse lõpetamiseks, osadel aga kindlasti veel paljul rohkemaks. Eraldi peatuksin Nikolai Sadivskil, kes praktiliselt loobus täielikult kooliskäimisest aprillikuus (õppimisest mõnevõrra varem). Ema küll püüdis poissi kooli saata ja tuua, seda nii heaga kui kurjaga, kuid miski ei aidanud. Siinkohal ka tõsine etteheide neile tööorganiseerijatele ja traktoristidele, kes lubasid poisil poole või terve päeva kaudu traktori peal juhi kõrval töö juures kaasa sõita. See kõik viis poisi personaalküsimuse arutamiseni külanõukogu juures asuvasse alaealiste asjade komisjoni ning vanemate trahvimiseni.

Üheksanda klassi lõpetas üks noormees kolme mitterahuldava hinddega, mis aga ei taganud talle kõvakaanelist lõputunnistust, vaid ainult klassitunnistuse, mis annab talle võimaluse ametit õppida, aga mitte keskharidust omandada.

Edasi poistest-tüdrukust, kellest peab tulevikus saama meie elu edasiviiv jõud, s.t.

õpilastest, kes võtavad juba koolis õppetööd tõsiselt ja nagu aastad on näidanud, teevad ka edaspidises elus tööd tõsiselt. Hindele «4» ja «5» õppis 37 õpilast, kellest kiituskirjaga lõpetasid klassi 10 poissi-tüdrukut ja need on Katrin Volmer, Heleri Näär, Katrin Kulagina, Britta Tammi, Silver Ööpik, Andrus Donberg, Aleksei Böstrov, Annika Kauss, Anne Reinort ning Anu Vanamõlder. Tuleb aga öelda, et käesoleval õppeaastal hästi õppijate protsent langes kõvasti. Paljudel õpilastel jäi tunnistusele heade hinnete kõrvale ainult üks või kaks koolipoi si numbrit. Kas selle põhjuseks oli õpetajate poolne suurem nõudlikkus või õpilase vähenenud nõudlikkus oma töö heade lõpptulemuste vastu, jäägu see asjaosaliste enda otsustada.

Head meelt teeb asjaolu, et järjest rohkem ja valjemini räägitakse, et kool on õppimise ja teadmiste omandamise kohaks ja kasvatus peab toimuma põhiliselt perekonnas — kodus. Kuigi kodu ja kooli teineteisest täielikult lahutada vast ei saagi, peab kasvatuses põhiraskus langema kodule, kus väärtushinnangud tuleb paika panna ja pannaksegi juba varases eas ja hiljem võib neid ainult mingil määral muuta. Viimane on väga vaevaline ja aeganõudev protsess. Tundub, et aeg, mil kasvatus jäeti kooli ning pioneeri- ja komso-moliorganisatsiooni kanda, on jätnud oma jälje ja tõsise veel pealegi meie laste ja noorte, aga sageli isegi täiskasvanute käitumisse. Toon ainult ühe näite selle kohta. Osa mehepoegi arvavad, et muidu ei saa neist või ei paista nad välja meessoo esindajatena, kui ei ole sigarett hammaste vahel, valimata aega ja kohta. See paistab igal aastal välja eriti kooli lõpuaktuse

või õigemini lõpuõhtu ajal, mil koos on äsja (aasta-paar tagasi) kooli lõpetanud poisid, kelle sellealane kultuur ajab lausa iiveldama. Esialgu suitsetamise õpetust koolis ei ole antud ja loodan, et ka ei hakata vähemalt niipea gi andma. Järelikult sellealased arusaamad pärinevad kodus. Või sageli ka sõpradelt. Siit võiks teha järelduse, et isegi suitsetamise kultuur, mis on olnud kunagi tasemel, on kaotsi läinud, rääkimata kõnekultuurist või suhtlemisest.

Lõppeval õppeaastal toimus mitmeid toredaid kokkusaamisi lastevanematega nii ülekoolliselt kui ka osaliselt klasside kaupa. Julgen loota, et osavõtja (samuti poeg või tütar) seda kulutatud aega taga ei nuta, küll aga võib öelda, et mittetullija millegipoollest vaesemaks jäi.

Nendele lastevanematele tahaks öelda koolipere poolt tänusõnad, kes oma abistava käe ulatasid ühe või teise küsimuse lahendamisele, olgu see siis suur või väike. Kooli lõpuaktusel pälvivad vanemastest aukirja Viivi ja Heini Radik, Mahta Põllu ja Valdur Jõgi, sest nende lapsevanemaks olemise staatust Kodila koolis lõppes.

Ees seisab meil kõigil suvevaheeg. Tahaks loota, et lapsed suvel tublisti töötavad ja seejuures puhkavad õppeaasta jooksul tekkinud väimsest väsimusest ning koguvad jõudu järgmiseks õppeperioodiks. Opetajatele ning emadele-isadele soovin toredaid puhkusepäevi koos analüüsi tegemisega eelolevast perioodist, et uuel õppeaastal oma tegemistes-toimetamistes laste õpetamisel ja kasvatamisel mõnevõrra edukamad olla kui eelmisel aastal. Kui- gi see kõlab stagnalkult, aga mis parata...

ARVED ALLEMANN,
Kodila 9-kl. Kooli
direktor

Maakooli lahutamatuks osaks on kooliaed. Selle rajamisega uue kooli juurde tegime algust 1971. aasta kevadel. Algul oli see suurem kui praegu. Olude sunnil on aia suurus vähendatud ja praegu on ta täiesti jõukohane õpilastel korras hoida. Parasjagu tööd aia rajamisel ja hooldamisel on teinud kõik õpilased õpetajate Elga-Astrid Hiobi ja Eha Lootuse juhendamisel. Ühele osale kohalikest elanikest tahaks öelda seda, et kui käsi kipub välja sirutuma murdmaks kooliaia lilled, peenralt

korral oli eestvedajaks Mati Kukk. Pärast kümneaastast vaheaega korraliti saavutatud õpetaja Evi Allemanni juhendamisel. Samaga tuldi toime viis aastat hiljem 1987. aastal kuuendal ülevabariigilisel koolinoorte laulu- ja tantsupeol. 1982. aasta suurpeost võtsid osa rahvatantsijate kõrval meie «vingerdajad» liikumisrühmade koosseisus vanempioneerijuht Darja Lehtsalu juhendamisel.

Mitmete aastate jooksul on meie kodu-uurijad esinenud oma töödega vabariiklikel kokkutelekutel, mille eest on

õpetajate töö on leidnud tunnustamist mitmel tasandil. Siinkohal olgu vaid ära märgitud, et viis õpetajat on tunnustatud rinnamärgi «Haridustöö eesrindlane» vääriliseks.

Kui palju õpilasi on teadmis Kodila koolis saanud või kui palju on kooli lõpetanud ei oska öelda, sest selle kohta on raske või peaaegu võimatu täpseid andmeid leida. Et möödunud õppeaasta algusega lõppes järjekordne etapp kooli ajaloo — ümber sai kaheksaklassilise kooli aeg, siis kokkuvõtteks paar fakti. Selle kahekümne kuue aasta jooksul lõpetas kooli 281 õpilast, kellest kiituskirja vääriliseks on tunnustatud Loide Jõearu, Helgi Luik, Siiri Estrik, Kalle Sikk, Peeter Mahler, Hille Allemann, Monika Punder, Priidu Pärna ja Kaire Põllu. Ei ole vist eluala, kus meie kooli lõpetajaid ei töötaks. Seda esmapilgul öelduna. Võibolla tasuks tä-

UUT LUGEMISVARA

On suvi, puhkuste ja põlütööde aeg, kuid vahel, kui ilm on vihmane, tasuks ehk kätte võtta mõni raamat. Sel kevadel on ilmunud hulganisti huvitavat, millest lühiväljaaete suve jooksul annan.

Kogerman, A. «999 nõuannet» — Tln.: Valgus 1989

Igas kodus on mitmesuguseid kemikaale alates pesemisvahenditest ja lõpetades mürgkemikaalidega. Nende sihipärane tarbimine eeldab teadmisi. Käsiraamatus kirjeldatakse olmekemikaalide koostist ja kasutamist riietuse jm. korrahooldmisel. Et raamat on mõeldud eeskätt perenaistele, siis on mõnevõrra vähem räägitud maalrivarvidest, lakkidest ja liimist.

Maalritööd ning palju muudki käsitleb ehitajale mõeldud raamat:

Maripuu, A. «Kodu oma kätega» — Tln.: Valgus, 1989.

See raamat annab nõu ja juhiseid oma kodu isehitamiseks alates kavandi valikust kuni hoone esitamiseni riiklike vastuvõtukomisjonile. Näidete varal tutvustatakse elamu tugevus- ja soojusarvutusi. Ehitusainete, aja- ja töökulu kokkuvõtetest lähtudes kirjutatud raamat sobib ka majandite ja ettevõtete eramuehitajale.

Raamat kõigile käsitööhuvilistele on

Taubel, V. «Vitspunutised» — Tln.: Valgus, 1989.

Kogenud käsitöömeister jagab oma kogemusi pajuvitsudest jm. materjalist tarbega ilu- ja kasutusse. Antakse töövõtteid ligi 50 õunuti valmistamiseks. Õpetatakse kasutama ka muid materjale. Teksti mõistmist lihtsustavad arvukad fotod.

Erm, A. «Palkast rokini 2.» — Tln.: Perioodika, 1989.

Täiendatud kordustrükis on muusikateadlane Anne Erm esitanud rikkalikult uut materjali eesti levimuusika lähiminekuga ja tänase päeva kohta.

Raamatukogus on olemas mõned numbrid Vabariikliku Sanitaarhariduse Maja juures tegutseva kirjastuskooperatiivi infolehte «Kodu-õhter». Toon mõned näited infolehte teemakäsitlustest: Mida arvata taimetoidust? Millal aitab nõelravi? Haiged «südamenärvid». Allergia põhjusi. Peavalu. Nisuidude väärtusest. Ravimeid metsast jpm.

Niisamuti saab raamatukogus tutvuda uute moodidega venekeelse ajakirja «Burda» vahendusel.

Häid lugemiselamusi.

AILI ERM,
Kodila raamatukogu
juhataja

KODILA KOOL LÄBI AEGADE

kurki võtma või põõsast marju haarama, siis viisakas inimene tuleb ja küsib luba selleks, vastasel juhul käib sellega kaasas häbistav varga nimetus.

Käesoleval aastal elame järjekordse kooliuuenduse ajajärgul, mille üheks põhinõudeks mõned aastad tagasi oli kuueaastaste laste koolikohustus (täna enam mitte). Kui enamuse meie rajooni poisitest-tüdrukutest omandavad koolitarkust 6-aastastena teist, kolmandat ja rohkem aastat, siis meie alustasime möödunud õppeaastast 6-aastaste laste koolimaja. Veel on vara öelda, et valmis, sest terve rida väiksemaid töökesi on lõpetamata, aga loodame, et need tehtud saavad ning tänuõnada nii koolirahva kui lastevanemate nimel tahaks neile infolehte kaudu küll veelkord öelda.

Kui eespool oli juttu Kodila kooli õpilaste osalemisest Harjumaa laste laulu- ja mängupäevadel, siis siinkohal tahaks öelda, et tänapäeval suurele peole pääsemine on üsnagi raske, sest tuleb läbida mitmed eelproovid, mille põhjal auväärne žürii lõpuks otsuse langetab. Vaatamata sellele võime siiski rääkida toredast elamusest neljal suurpeol. Esimest korda tantsisid meie kooli tüdrukud ja poisid ennast 1970. aasta juubelipeole, teist korda 1972. aasta koolinoorte laulu- ja tantsupeole. Mõlemal

õp. Ester Kulaginale tunnustust jagatud küll rinnamärkide ja tänukirjade näol, kui suure vaeva nägijale — õpilastööde sisuka juhendamise eest.

Oma jõudu ja teadmisi vabariigi tasemel on mõõtnud mitmed õpilased pioneeride kokkutulekul, raadio- ja televiktoriinides ning teinud seda küllaltki edukalt. Saavutuste ja loetelu võiks jätkata rajooni tasandil, kuid see on väga mitmepalgeline ja läheks liialt pikale, sest seni on nõutud koolidelt esinemist aladel, mis aga kellelegi pähe on tulnud (õppetööga seotud — loomulik, aga miilits, RAI, tuletõrje, tsiviilkaitse, meditsiin, ALMAVÜ jne.) ja igalt poolt on diplomeid ja aukirju koju toodud.

Eespool sai öeldud, et 1950. aastal asus koolis direktori kõrval tööle kolm õpetajat. Praegu töötab koolis viihteist pedagoogilist töötajat (kuigi kõik mitte täiskoormusega), kellest enamuse on küllalt pikka aega hariduspõllul leiba teeninud ja poistele-tüdrukutele teadmisi jaganud. Staazijärgi jaotuvad õpetajad järgmiselt: 25–30 aastat — 6 õpetajat, 20–25 aastat — 2 õpetajat, 10–20 aastat — 3 õpetajat, 5–10 aastat — 1 õpetaja ning kuni 5 aastat — 3 õpetajat. Koolis töötavatest õpetajatest on oma esimesed tarkused kohalikus koolis saanud Ester Kulagina, Siiri Estrik ja Maie Põllu. Meie

nastel kodu-uuriatel asja selgitada ja tulemused avalikustada. Samuti oleks huvitav teada kui paljud lõpetajad on oma juurtega kodukohas. Küll aga tahaks ühe näitaja veel välja tuua ja nimelt selle, et 17–18% kaheksanda klassi lõpetajatest on omandanud või omandamas kõrgharidust, mis on hea tulemus kaheksaklassilise kooli jaoks.

Nii palju siis Kodila kooli arenguloost ja veel mõnest muustki küsimusest. Tuleviku peale mõeldes jääb vaid loota laulusõnadele «... maa tuleb täita lastega ja lastelastelastega...» — ei siis ole karta kooli kadumist, nagu see oli juba korras kõne all seitsmekümnendate aastate esimesel poolel.

Lõpetuseks tahaks öelda, et nii kooli kui üldse piirkonna igasuguse arenemise eelduseks on paikkonna majanduslik jõukus. Saavutatagu see siis sovhoosi või kolhoosikorraga, kooperatiivide või ühistutega või koguni talumajandusega. Peasi, et tegevus oleks läbimõeldud ja arukas. Kõige selle aluseks on haridus ja haritus.

ARVED ALLEMANN,
Kodila 9-kl.
Kooli direktor

Kirjutis ilmunud 1988. a. juulil, septembri ja detsembri ning 1989. a. märtsi infolehes.

Siilionu muremõtted

Mõtlesin, et pühendan end perele, kuid elan seal mõisa lähedal ja kui ilmus infoleht ja minu juttu sees polnud, siis küsiti, kuhu on jäänud Siilionu? Pole ma jäänud kuhugi, aga tegemist oli pereasjadega, lapsed vajavad isa-ema hoolt.

Kuulsin, et majand oli rajoonis esimeste hulgas, kes lõpetas kevadkülvil. Seega «raudruunadel» polnud põhjust kurvastada, sest nende peremehed olid tasemel. Eks see aitas kah kaasa, et peaaugronoom Jüri saatis nad õigel ajal ja õigesse kohta. Olge tublid ka söödavarumisel! Eks siis on kassanoorik Teile helde ning Kirjakud ja Mustikud tänavad Teid talvel. Jõudu ja jaksu Teile, mehed! Ehitusmehed on kah püsinud rohkem tööl. See kõik on hea.

Kuid halba on kuhjaga, paneb minugi mõtlema.

Nüüd laudakse, et uhke ja hea on olla eestlane. Mis uhkus saab olla sellel mehel, kes helistas rajooni rahvakontrollile, et Oela kaupluse tagakambriks on defitsiiti hulgem kogus. Rajoonist tuli kontroll. Kontrollimisel ilmnis, et polnud seal tagakambriks midagi. Ma ei mõista, miks solvata asjatult müüjanoorikut ja panna kahtluse alla kõik kaupluse külalastajad kaebajana. Teada on, et oli mees ja kui küsiti nime, siis andis niisuguse telefoni numbri, mida kasutusel ei ole. Loodan, et ta varsti hakkab seekilgi kandma, eks siis saame teada, kes ta on.

Minu siilisüda on küll muret täis, kui näen, et see «hundiavalvesi» teeb oma laastavat tööd noorikute hulgas, eriti farmirahva seas. Oela ja Raka kandist Marge Lember, Kristi Loo, pensionär Laine Võsa. Viimane kinnitab või ütleb ta enda troostiks, et tema võib teha, mis tahab. Arvan, ole sa pensionär või I klassi tüdruk või poiss, kui oled lubanud midagi teha, siis tuleb seda teha. Laine on vahest lihtsalt «kadunud», tuleb tööle siis, kui heaks arvab. Kristil jääb viina pärast töö tegemata, kodu kasimata ja laps hooldamata. Marge on praegu kodune, aga oma nelja lapse jaoks aega ei leia. Olin just kontori juures tiigikaldal, kui zootehniku telefon helises. Helistas Marge poisi klassijuhataja Juuru koolist. Poisiga on koolis pa-handusi, aga peale selle pidi ta esmaspäeviti, kui kooli tuleb, olema üpris räpane. Eks need kasvatajad-õpetajad kasvavad ta koolinädala

jooksul puhtaks. Nüüd on aga vaheaeg. Kes küll nüüd poissi kasiks, et poiss oleks tiben-toben. Kas tõesti on need naised oma südametun-nistuse uputanud «hundiavalvette» — ei nad mõtle loomadele, töökaaslastele, ega kodule. Ka keskusel ja Rakkal on viinamaiaid naisi. Kuulsin kusagilt, et lehmad peaks koortega paaritatama. Siis paneks anuma uksele või väravasse ja lehmad tõstaksid möödaminnes jalga anuma kohal, lahendus oleks olemas.

Seni, kallid viinamaiaid noorikud, mõelge loomadele, töökaaslastele ja palgale, mida te hoolega nõuate. Kui pole tööd, pole palka kah.

Olen kuulnud, et 1989. aasta esimene päev kuldsi direktoril miilitsameestega sõit-miseks. Oh, oleks ta aimanud, et neid miilitsamehi on tarvis terve aasta! Vast oleks odavam, kui oleks oma miilitsamees või kombulspolitsei.

Kevadel viidi kaks mullikat laudast. 6. juuni ööl Raka lüpsilaudast 3 lüpsimasi-nat. Loogiline vargus, sest mullikad tahavad tulevikus lüpsida kah. Seda vargust on siin küllaga olnud. Küll ehitusmaterjal, piim, loomasööt jms.

On ka toredaid ja töökaid inimesi. Räägin pensionäri-dest.

Olen jalga puhanud Helje lilleaias — küll on seal tore olla. Ta võiks rahumeeli olla kodus, kuid vaja on ja ta töötab. Sama võiks teha Aino, kuid ei, olen teda kohanud südaööl Oela laudast tulemas. Kui keegi on «kadunud», tuleb töö teistele ära teha.

Siis on üks vana-tädi, kes suvel hoolega niidab, küll Oela kandis ja Kodilas. Töötahe on tugev, ei saa pidama, kuigi ammu puhkuseaeg käes. Ma ei tahaks kedagi torkida. Palun teid, mõelge sellele, et keegi ei tule tegema tööd meie eest.

Raskeid ja süingeid aegu on Eestimaal olnud. Mõndagi on need ajad riivanud, unustada seda ei saa. Ka praegu on raske. Püüdke teha oma tööd ausalt, kainena, sest töö on kõige alus, mõisas, lossis ja talus.

Töötage selle nimel, et Eestimaal oleks uhked ja head inimesed, viljapõllud lakkaks ja kari kosuks, et loodus säilik ja ühes temaga ka minu-sugused väikesed loomad.

SIILIONU

Õnnitleme!

	90	
JOHANNES NÕURUS	9.VII	
	70	
SILVIA OTT	9.VI	
	65	
ADELE KAHILA	9.VI	
AINO KAPPET	10.VII	
	60	
ELMAR REES	21.VI	
	55	
ARMAND RUUL	4.VI	
HILLAR MULLAS	24.VII	
	50	
ILMAR LEMVALD	13.VII	
	45	
MJLVI MIKKER	1.VII	
	40	
SVETLANA ZAZNOBA	1.VI	
REIN MÄEVERE	29.VI	
	35	
MARINA FEDOTOVA	1.VI	

ENE HANSEN
KAIDO KALJEND
Õnnitleme poja sünni puhul!
ERIKA LEND
Õnnitleme poja sünni puhul!

ÕNNITLEME
KOOLI LÕPETAMISEL
Valmar Sutri — M. Aitsami
nim. Kutsekeskkool nr. 29
Sven Rumm — Rapla II Keskkool
Monika Kauss, Piia Radik,
Kaili Veevel, Jaanus Nahkur,
Priit Põllu — Kodila 9 kl. Kool

IN MEMORIAM

MATHILDE TORMER

TASUB TEADA

... et Eesti NSV Ministrite nõukogu ja Eesti NSV A/Ü Nõukogu määrus lapsehoolduspühkuse kohta sisaldab järgmist:

1. Kehtestada 1. maist 1989. a., et:

1) emale antakse tema soovil töökoha administratsiooni poolt palgata lisapuhkust kuni noorima lapse 3-aastaseks saamiseni, kusjuures emal säilib selle aja eest pidev töö-staaz ja erialase töö staaz:

2) emadele, kes kasvatavad mitmikuid, võimaldatakse puhkusetasu 35 rbl. kuus iga lapse kohta kuni nende aastaseks saamiseni.

2. Tagamaks rasedate varajane arvelevõtmine, lubada naistenõuandlatel lasta need rasedad, kes võtavad end naistenõuandlas arvele enne 12. rasedusnädalat, käivad seal regulaarselt kontrollimas oma tervislikku seisundit ja täidavad arstide ettekirjutusi kogu raseduse vältel, tasulisele sünnituspuhkusele üks nädal enne ettenähtud sünnituspuhkuse algust.

Vastutav toimetaja AILI ASUMETS

Kodila sovhoosi infoleht.
Toimetus: 203506 Rapla rajoon.
Kodila sjk.,
telefon 67 436.

Tiraaž 300
Tellimus nr. 2129
Tasuta.
Maht 0,25 trkp.
Rapla Trükkikoda,
Rapla, Kalda 2.

TÕOJUUBELI PUHUL

Väino Rummule 15 a. 3.VI
August Treiberkile 15 a. 3.VII

saame TUTTAVAKS

TERJE TULP — zootehnik
Raka seafarmis

ANTS Kull — loomakasvatustöölise Raka seafarmis

Peale armeeteenistuse lõppemist asus uuesti majandisse

URMAS ALJAS — seemendus-tehnika autojuhina

Vastuseks aprillikuu infolehe «kohalikus kõmus» tehtud kriitikal Kodila sauna kohta teatab administratsioon, et sauna kapitaalremondiga alustame augustis peale seda, kui on lahkunud õpilasmalev. Remondini jäänud aega kasutame materjalide muretsemiseks ja plaani pidamiseks.

KARISTUSED

TIINA LUTTERUS — asenduslõpsija — vallandatud tööluusi eest